

Odnosi sa javnostima i novinarstvo: Informatori sa različitim ciljevima, autora Radenka Udovičića

PR U BIH – IZNIKAO IZ NOVINARSTVA

Najil Kurtić

Uvod

Knjiga «Odnosi sa javnostima i novinarstvo: INFORMATORI SA RAZLIČITIM CILJEVIMA» sadrži 242 strane» formata 23 x 15 cm. Knjiga je organizirana u šest poglavlja, koja se nalaze u koherentnoj sadržajnoj vezi utemeljenoj na jedinstvenoj poruci o komunikacijskoj prirodi odnosa sa javnostima.

Već u uvodu autor obećava interesantno štivo. Uvjerljivo argumentira aktuelnost teme i istraživačkog problema i najavljuje originalan uvid u bosansko-hercegovačku situaciju dodira dvije preovlađujuće profesije javnog komuniciranja; novinarstva i odnosa s javnostima.

1. Pregled i interpretacija rada

U prvom poglavlju autor je, odgovarajući na pitanje: Šta su odnosi s javnostima ?, načinio sveobuhvatan pregled najznačajnijih i najfrekventnijih definicija, vodeći se više nastojanjem da prodre do diferencirajuće prirode ove vrste javne komunikacije nego opisom sadržine i efekata PR profesije. Usmjeravanje na pitanje Zašto ?, umjesto na uobičajeni pristup vođen pitanjima Šta ? i Kako ? autor čini logičan iskorak u područje naučnog zasnivanja i objašnjenja Odnosa s javnostima. Uvodeći u razmatranja recentne autore i njihova teorijska stajališta, prvenstveno komunikološke provenijencije, Udovičić se i sam svrstava u istraživače i teoretičare koji u odnosima s javnostima vide posebnu vrstu javne komunikacije čije je naučno objašnjenje primarno u granicama komunikologije.

U drugom poglavlju, razmotreni su svi relevantni aspekti masovnih medija. Oslanjajući se na vodeće svjetske komunikologe autor efektno prezentira prirodu i sadržinu uloge i utjecaja masovnih medija u savremenom društvu, upućenom više nego ikada na posredno spoznavanje kompleksne stvarnosti. U spoznajni odnos masovne publike i stvarnosti, koji je klasično determiniran masovnim medijima, autor smiješta Odnose s javnostima. Mislim da je to ključna tačka cijelog rukopisa i razmatranja, koja je omogućila da se cijeli kompleks odnosa novinarstva i PR profesije razmotri više konceptualno i strateški a manje operativno i tehnički, odnosno da se izoštri glavno pitanje savremenih odnosa s javnostima: u kojoj mjeri i pod kojim društvenim i profesionalnim uslovima odnosi s javnostima, služeći se pretežno masovnim medijima, humaniziraju odnose moćnih društvenih institucija (struktura) i javnosti a tako i ukupne društvene odnose? Iz te perspektive Udovičić prepoznaje ogromne potencijale Interneta i savremenih digitalnih (interaktivnih) komunikacijskih tehnologija a za glavni kriterij „kritike“ svih ostalih masovnih medija usvaja njihovu interaktivnost.

U Trećem poglavlju autor nas uvodi u praktičnu dimenziju odnosa s javnostima. Inventurišući znanja i vještine potrebne profesionalcima i prezentirajući nam mnoštvo

iskustvenih zaključaka, autora praktičnih priručnika i poznatih praktičara, Udovičić postiže najmanje tri efekta: prvo, omogućava nam detaljan uvid u profesionalni profil savremenog pi-arovca koji je određen prije svega znanjima i vještinama simbolizacije, drugo; posredno nam otkriva da u savremenim odnosima s javnostima, nažalost, još uvijek preovladava model jednosmjernе komunikacije, kroz čije kanale savremene organizacije svakodnevno manifestiraju suštinsku premoć nad građanima (javnošću) i treće, dokazuje primarnu relevantnost žurnalističkih vještina i tehnika u aktuelnim odnosima s javnostima. Možda bi, bilo dobro da je autor u ovom smislu i izveo konačne zaključke ovog poglavlja iz, inače veoma detaljno prezentiranih, premisa koje nedvosmisleno na to upućuju.

U petom i šestom poglavlju autor iscrpno istražuje PR žanrove, upoređuje ih sa elementarnim novinarskim žanrovima, kako sa stajališta efikasnog savladavanja medijskih „čuvara kapija“, tako i sa stajališta pribavljanja PR produktima osnovnih vrijednosti vijesti i očekivanih standardnih kvaliteta istinitosti, objektivnosti, aktuelnosti, vjerodostojnosti i sl.

U empirijskom istraživanju autor se fokusira na PR saopštenja, objavljena u BH dnevnim novinama. Korektnim metodološkim postupkom, koristeći se statističkim metodom i metodom analize sadržaja utvrdio je, generalno visok stupanj otvorenosti BH medija za saopštenja koja dolaze naročito iz političkih i privrednih organizacija, kao i žanrovsku korespondenciju tih saopštenja sa profilom vijesti. Posebnu vrijednost ovog rukopisa čini iscrpna bibliografija koja sadrži 126 recentna naslova, relevantna za glavnu temu i glavni problem razmatranja.

3. Zaključak i preporuka

Knjiga «Odnosi sa javnostima i novinarstvo: INFORMATORI SA RAZLIČITIM CILJEVIMA », autora Mr. Radenka Udovičića po svim elementima koje sadrži čini originalno djelo. Ujedinjuje svojstva koja ga uzdižu na nivo naučne eksplikacije; prije svega zasnovanost na korektno citiranim recentnim relevantnim izvorima i originalno empirijsko istraživanje.

Rukopis se ističe i u jezičko - stilskom smislu. Autor uspijeva izložiti kompleksne ideje na interesantan način, koristeći se često, ali u pravoj mjeri, anegdotalnim pristupom. Objavljivanjem ovog rukopisa (knjige) mnogobrojni PR profesionalci u Bosni i Hercegovini, naročito oni koji u profesiju nisu ušli iz komunikološkog background-a imat će priliku upotpuniti značajne praznine u znanju i pravilno se orjentisati u području u koje su zagazili. U tom smislu ova knjiga će biti korisna i mnogobrojnim studentima, naročito ekonomskih fakulteta, koji u Odnose sa javnostima ulaze iz perspektive marketinškog miksa, ispuštajući na taj način veoma bitne aspekte ovog koncepta komuniciranja organizacija sa okruženjem.

Iskreno preporučujem čitanje ove knjige.

Prof. Dr. Najil Kurtić je predavač teorije informacija na Odsjeku žurnalistike Filozofskog fakulteta u Tuzli